

ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

8. sınıf Türkçe

1. Dönem 1. Yazılı Sınavı • Hazırlık ve Prova • 2026–2027

Yazılı sınava hazırlık • Okulun ilan ettiği kapsamı esas alınız.

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Düşün. Gerekçelendir. Yeniden dene.

BU KİTAPTA

9 tam yazılı provası • 3 kolay + 3 orta + 3 zor • konu anlatımı ve hap bilgiler • karma çalışma sayfaları • öğretene cevaplar ve puanlama ölçütleri

Her prova 100 puandır. Öğrenci yanıtları ve ayrıntılı çözümler ayrı kitaplarda tutulmuştur.

ÖĞRETMEN REHBERİ

Cevabı öğretmeye dönüştür

PUANLAMA

Her form toplam 100 puandır. Her soruda verilen ölçüt puanları toplanır. Tam puan için ilgili ölçütün tüm unsurları; kısmi puan için doğru fakat eksik unsur aranır. Aynı hatayı işlem ve sonuçta iki kez cezalandırma.

Açık uçlu sorularda örnek cevap tek cümle kalıbı değildir. Anlamı, yöntemi ve gerekçesi doğru alternatifleri kabul et. Yazma sorularında örnek metin ezberlenecek cevap değil; istenen unsurların nasıl bir araya geldiğini gösteren modeldir.

Uygulama derslerinde yazılı plan, gerçek uygulamanın yerine geçmez. Gözlenmeyen performansa otomatik puan verme. Erişilebilir görev uyarlamasını, öğretilen beceriyi koruyarak yap.

Önerilen geri bildirim: “Şu adım doğru; şu varsayım eksik; yeniden denemede şu kontrolü yap.”
Önce kavram hatasını çöz, sonra benzer bir durumla aktarımı denetle.

SINIRLILIK

Güçlük düzeyleri tasarım öngörüsüdür. Öğrenci pilotu, bağımsız branş editörü onayı veya yayınevleriyle deneysel kalite karşılaştırması yapılmamıştır. Okulun duyurduğu kapsam ve ders saatiyle karşılaştırılmalıdır.

ÇALIŞMA SAYFALARININ CEVAPLARI

Seçimin arkasındaki düşünce

1 / Çoktan seçmeli

C) Bu olayda görevlerin ilgiye göre düzenlenmesi katılımıla birlikte değişmiştir.

Metin ilk hafta kimsenin çalışmadığını söylemez. Gözlenen değişim bu olayın sınırında yorumlanır; bütün okullara kesin genelleme yapılmaz. Ana düşünceyi olay kanıtıyla desteklemek gerekir.

2 / Hata analizi

Bu olayda görevlerin ilgiye göre düzenlenmesi katılımıla birlikte değişmiştir.

Metin ilk hafta kimsenin çalışmadığını söylemez. Gözlenen değişim bu olayın sınırında yorumlanır; bütün okullara kesin genelleme yapılmaz. Ana düşünceyi olay kanıtıyla desteklemek gerekir.

3 / Kavram eşleştirme

1-B, 2-C, 3-A. Örnek, ilgili kavramın açıklamasını doğru kullanmalıdır.

Önce her başlığın ayırt edici kavramını bul.

Tanımda geçen işlev ve koşulları karşılaştır.

Örneğinde tanımın zorunlu koşullarını koru.

GÖRSEL GÖREVIN DEĞERLENDİRMESİ

Gözlem ve çıkarımı ayır

Görselde doğrudan görülen iki ayrıntıyı kullanarak 4-6 cümlelik bir kurmaca başlangıcı yaz. Gördüğün ayrıntılarla hayal ederek eklediğin kişi adı, zaman veya duyguyu ayır.

Örnek başlangıç: “Masanın üzerindeki sayfalar henüz sırasını bulmamıştı. İki öğrenci dikkatle eğildi; yanlarındaki yetişkin bir ayrıntıyı gösteriyordu. Deniz, küçük bir belgenin kocaman bir soruya açılabilceğini o gün düşündü.” Masa, sayfa ve birlikte çalışma görünür ayrıntılardır; Deniz adı ve iç düşüncesi kurmacadır. Tam metinde aynı ayırım korunur; bu başlangıç tek zorunlu cevap değildir.

ÖLÇÜTLER

Görülebilir ayrıntı: 4 • yorum/kurgu ile gözlemi ayırma: 4 • açık anlatım ve gerekçe: 2. Hazırlık puanı 10; tam prova notuna eklenmez.

DINLEME VE KONUŞMA CEVAPLARI

Uygulama metni ve ölçütler

Metni doğal hızda iki kez oku; ilk okumada genel anlam, ikinci okumada ayrıntı için not alınabilir. Bu öğretim uygulamasıdır, resmî dinleme sınavı yönergesi değildir.

OKUNACAK METİN

Okul kulübü etkinliklere katılımı artırmak istiyordu. Bazı öğrenciler toplantının çok geç başladığını söyledi. Kulüp bir hafta boyunca daha erken saati denedi. Önceki hafta beş kişi gelirken bu kez sekiz kişi katıldı. Grup bu sonucu olumlu buldu; ancak yalnız bir haftaya bakarak bütün toplantıların aynı biçimde değişeceğini söylemedi. Sonraki toplantılarda da kayıt tutmaya ve öğrencilerden geri bildirim almaya karar verdi.

Cevaplar: 1) Kulüp katılımını artırmak. 2) Bir hafta daha erken toplantı saati denemek. 3) Tek hafta sınırlı gözlemdir; başka koşullar etkileyebilir, izleme ve geri bildirim gerekir.

Dinleme: her cevapta doğru bilgi 2, ilgili ayrıntı/gerekçe 1 puan; toplam 9. Konuşma: amaç ve içerik 4, gerekçe/örnek 3, anlaşılır düzen 2, dinleme ve soruya ilgili yanıt 1; toplam 10. Bu hazırlık puanlarını resmî ders notuna otomatik dönüştürme.

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

K1 / Çözüm ve puanlama

8 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 13 PUAN • T.8.3.5

Metindeki “yıpranmış” sözünün anlamını bağlamdan çıkar; anlamını destekleyen bir ifadeyi belirt.

Cevap: Kullanıma bağlı olarak eskimiş, aşınmış.

Nasıl düşünülür?

1. Kelimenin geçtiği olay ve çevresindeki cümleler incelenir.
2. Bağlama uygun anlam: Kullanıma bağlı olarak eskimiş, aşınmış.
3. Sözlükteki başka anlam, metne uymuyorsa kullanılmaz.

Dikkat: Anlamı cümleden kopararak verme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 13 PUAN • T.8.3.7

“Onarılan Kitap” metnine göre: Metinden bir söz sanatı veya mecazlı anlatım seç; ilgili ifadeyi göstererek etkisini açıkla.

Cevap: Kişileştirme: Rafların okurları çağırması

Nasıl düşünülür?

1. İfade: Rafların okurları çağırması
2. Kişileştirme yoluyla soyut veya cansız bir unsur daha canlı anlatılır.
3. Metinden kanıt veren farklı geçerli örnekler kabul edilir.

Dikkat: Söz sanatını yalnız adlandırıp kanıtı atlama.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 13 PUAN • T.8.3.9

“Kitaplığı düzenlemek çocukları mutlu etti.” cümlesindeki fiilimsiyi bul, türünü ve cümledeki işlevini açıkla.

Cevap: düzenlemek: isim-fiil

Nasıl düşünülür?

1. Fiilden türeyen ancak çekimli fiil gibi yargı bildirmeyen sözcüğü belirle.
2. İsim-fiil ad, sıfat-fiil adın niteliği, zarf-fiil eylemin oluş özelliği olarak işlev görür.

Dikkat: Fiilden türeyen her sözcüğü kalıcı ad ayrımını düşünmeden fiilimsi sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 13 PUAN • T.8.3.14

Ece ne önerdi? Kaç kitap yeniden kullanılabilir oldu?

Cevap: Kitaplar için bir onarım günü. On iki kitap.

Nasıl düşünülür?

1. Metindeki iki açık bilgiyi ayrı belirle.
2. Kitaplar için bir onarım günü.
3. On iki kitap.

Dikkat: Cevaba metinde olmayan bilgi ekleme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

5. SORU • 12 PUAN • T.8.3.16

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle belirt; ana düşüncesinden farkını açıkla.

Cevap: Kitapları onararak ortak kitaplığı koruma; ana düşünce: İş bölümüyle ortak değerleri korumak mümkündür.

Nasıl düşünülür?

1. Konu “ne anlatılıyor?” sorusuna yanıt verir.
2. Kitapları onararak ortak kitaplığı koruma
3. Ana düşünce yazarın okura ilettiği yargıdır: İş bölümüyle ortak değerleri korumak mümkündür.

Dikkat: Konuyu tam bir öğüt cümlesiyle karıştırma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 12 PUAN • T.8.3.34

“Onarılan Kitap” metnine göre: Metindeki bir düşünceyi geliştirme yolunu, dayandığı bölümle birlikte açıkla.

Cevap: Örnekleme; görev paylaşımının somut işleri sıralanır.

Nasıl düşünülür?

1. Teknik adından önce metindeki işlevi incele.
2. Başka bir yöntem ancak metindeki somut dayanakla gerekçelendirilirse kabul edilir.

Dikkat: Metinde bulunmayan sayısal veri veya tanık uydurma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 12 PUAN • T.8.4.1

Metnin duygusundan hareketle dört dizelik özgün bir şiir yaz. En az bir imge veya benzetme kullan.

Cevap: Örnek şiir:

**Bir kitabın yorgun sayfasında
Ellerimiz yeniden buluştu.
Dağılan harfler yuvasını buldu,
Raflarda ortak bir ses oluştu.**

Nasıl düşünülür?

1. Tema korunur; olay özeti şiir diye bölünmez.
2. Somut bir imge veya benzetme kurulur.
3. Özgün, tutarlı ve anlamlı alternatif şiirler kabul edilir; örnek birebir beklenmez.

Dikkat: Uyumu yalnız kafiye sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

8. SORU • 12 PUAN • T.8.4.15

“Ece kitapları onardı / bazı kapaklar için yardım istedi.” ifadesindeki / yerine anlam ilişkisine uygun bir geçiş sözü getir; ilişkiyi açıkla.

Cevap: Ece kitapları onardı ancak bazı kapaklar için yardım istedi.

Nasıl düşünülür?

1. İki cümle arasındaki ilişkiyi belirle: karşıtlık, sonuç veya rağmen sürme.
2. Örnek: Ece kitapları onardı ancak bazı kapaklar için yardım istedi.
3. Aynı ilişkiyi koruyan başka bağlayıcı kabul edilebilir.

Dikkat: Bağlayıcıyı yalnız kulağa uygun geldiği için seçme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

K2 / Çözüm ve puanlama

8 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 13 PUAN • T.8.3.5

Metindeki “gözlem” sözünün anlamını bağlamdan çıkar; anlamını destekleyen bir ifadeyi belirt.

Cevap: Bir olayı dikkatle inceleyip bilgi toplama.

Nasıl düşünülür?

1. Kelimenin geçtiği olay ve çevresindeki cümleler incelenir.
2. Bağlama uygun anlam: Bir olayı dikkatle inceleyip bilgi toplama.
3. Sözlükteki başka anlam, metne uymuyorsa kullanılmaz.

Dikkat: Anlamı cümleden kopararak verme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 13 PUAN • T.8.3.7

“Yağmur Bahçesi” metnine göre: Metinden bir söz sanatı veya mecazlı anlatım seç; ilgili ifadeyi göstererek etkisini açıkla.

Cevap: Benzetme: Toprağın susamış süngere benzetilmesi

Nasıl düşünülür?

1. İfade: Toprağın susamış süngere benzetilmesi
2. Benzetme yoluyla soyut veya cansız bir unsur daha canlı anlatılır.
3. Metinden kanıt veren farklı geçerli örnekler kabul edilir.

Dikkat: Söz sanatını yalnız adlandırıp kanıtı atlama.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 13 PUAN • T.8.3.9

“Deniz biriken suyu kaydetti.” cümlesindeki fiilimsiyi bul, türünü ve cümledeki işlevini açıkla.

Cevap: biriken: sıfat-fiil

Nasıl düşünülür?

1. Fiilden türeyen ancak çekimli fiil gibi yargı bildirmeyen sözcüğü belirle.
2. İsim-fiil ad, sıfat-fiil adın niteliği, zarf-fiil eylemin oluş özelliği olarak işlev görür.

Dikkat: Fiilden türeyen her sözcüğü kalıcı ad ayırımı düşünmeden fiilimsi sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 13 PUAN • T.8.3.14

Deniz gözlemlerini nereye kaydetti? Öğretmen uygulamadan önce ne istedi?

Cevap: Gözlem defterine. Zeminin ve güvenli geçiş yolunun incelenmesini.

Nasıl düşünülür?

1. Metindeki iki açık bilgiyi ayrı belirle.
2. Gözlem defterine.
3. Zeminin ve güvenli geçiş yolunun incelenmesini.

Dikkat: Cevaba metinde olmayan bilgi ekleme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

5. SORU • 12 PUAN • T.8.3.16

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle belirt; ana düşüncesinden farkını açıkla.

Cevap: Okul girişindeki su birikimine gözleme dayalı çözüm arama; ana düşünce: Soruna çözüm üretmek için gözlem ve koşul incelemesi gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Konu “ne anlatılıyor?” sorusuna yanıt verir.
2. Okul girişindeki su birikimine gözleme dayalı çözüm arama
3. Ana düşünce yazarın okura ilettiği yargıdır: Soruna çözüm üretmek için gözlem ve koşul incelemesi gerekir.

Dikkat: Konuyu tam bir öğüt cümlesiyle karıştırma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 12 PUAN • T.8.3.34

“Yağmur Bahçesi” metnine göre: Metindeki bir düşünceyi geliştirme yolunu, dayandığı bölümle birlikte açıkla.

Cevap: Benzetme; toprağın suyu emmesi süngerle açıklanır.

Nasıl düşünülür?

1. Teknik adından önce metindeki işlevi incele.
2. Başka bir yöntem ancak metindeki somut dayanakla gerekçelendirilirse kabul edilir.

Dikkat: Metinde bulunmayan sayısal veri veya tanık uydurma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 12 PUAN • T.8.4.1

Metnin duygusundan hareketle dört dizelik özgün bir şiir yaz. En az bir imge veya benzetme kullan.

Cevap: Örnek şiir:

**Yağmur okul yoluna soru bıraktı,
Defterim damlaları bir bir saydı.
Acele bir cevap yerine baktım,
Toprak usulca yolunu anlattı.**

Nasıl düşünülür?

1. Tema korunur; olay özeti şiir diye bölünmez.
2. Somut bir imge veya benzetme kurulur.
3. Özgün, tutarlı ve anlamlı alternatif şiirler kabul edilir; örnek birebir beklenmez.

Dikkat: Uyumu yalnız kafiye sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

8. SORU • 12 PUAN • T.8.4.15

“Deniz önce şikâyet etti / sonra gözlem yapmaya başladı.” ifadesindeki / yerine anlam ilişkisine uygun bir geçiş sözü getir; ilişkiyi açıkla.

Cevap: Deniz önce şikâyet etti fakat sonra gözlem yapmaya başladı.

Nasıl düşünülür?

1. İki cümle arasındaki ilişkiyi belirle: karşıtlık, sonuç veya rağmen sürme.
2. Örnek: Deniz önce şikâyet etti fakat sonra gözlem yapmaya başladı.
3. Aynı ilişkiyi koruyan başka bağlayıcı kabul edilebilir.

Dikkat: Bağlayıcıyı yalnız kulağa uygun geldiği için seçme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

K3 / Çözüm ve puanlama

8 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 13 PUAN • T.8.3.5

Metindeki “ihtiyaç” sözünün anlamını bağlamdan çıkar; anlamını destekleyen bir ifadeyi belirt.

Cevap: Gerek duyulan şey veya gereksinim.

Nasıl düşünülür?

1. Kelimenin geçtiği olay ve çevresindeki cümleler incelenir.
2. Bağlama uygun anlam: Gerek duyulan şey veya gereksinim.
3. Sözlükteki başka anlam, metne uymuyorsa kullanılmaz.

Dikkat: Anlamı cümleden kopararak verme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 13 PUAN • T.8.3.7

“Sessiz Köşe” metnine göre: Metinden bir söz sanatı veya mecazlı anlatım seç; ilgili ifadeyi göstererek etkisini açıkla.

Cevap: Benzetme: Köşenin sakın bir adaya benzetilmesi

Nasıl düşünülür?

1. İfade: Köşenin sakın bir adaya benzetilmesi
2. Benzetme yoluyla soyut veya cansız bir unsur daha canlı anlatılır.
3. Metinden kanıt veren farklı geçerli örnekler kabul edilir.

Dikkat: Söz sanatını yalnız adlandırıp kanıtı atlama.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 13 PUAN • T.8.3.9

“Ada konuşmadan önce panoyu gösterdi.” cümlesindeki fiilimsiyi bul, türünü ve cümledeki işlevini açıkla.

Cevap: konuşmadan: zarf-fiil

Nasıl düşünülür?

1. Fiilden türeyen ancak çekimli fiil gibi yargı bildirmeyen sözcüğü belirle.
2. İsim-fiil ad, sıfat-fiil adın niteliği, zarf-fiil eylemin oluş özelliği olarak işlev görür.

Dikkat: Fiilden türeyen her sözcüğü kalıcı ad ayrımını düşünmeden fiilimsi sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 13 PUAN • T.8.3.14

Sessiz köşe kimler için önerildi? Ada yanlış kullanım karşısında ne yaptı?

Cevap: İhtiyaç duyan herkes için. Suçlamak yerine köşenin amacını açıkladı.

Nasıl düşünülür?

1. Metindeki iki açık bilgiyi ayrı belirle.
2. İhtiyaç duyan herkes için.
3. Suçlamak yerine köşenin amacını açıkladı.

Dikkat: Cevaba metinde olmayan bilgi ekleme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

5. SORU • 12 PUAN • T.8.3.16

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle belirt; ana düşüncesinden farkını açıkla.

Cevap: Okulda ortak bir sessiz alan oluşturulması; ana düşünce: Ortak alanlar açık kurallar ve saygılı iletişimle paylaşılabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Konu “ne anlatılıyor?” sorusuna yanıt verir.
2. Okulda ortak bir sessiz alan oluşturulması
3. Ana düşünce yazarın okura ilettiği yargıdır: Ortak alanlar açık kurallar ve saygılı iletişimle paylaşılabilir.

Dikkat: Konuyu tam bir öğüt cümlesiyle karıştırma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 12 PUAN • T.8.3.34

“Sessiz Köşe” metnine göre: Metindeki bir düşünceyi geliştirme yolunu, dayandığı bölümle birlikte açıkla.

Cevap: Örnekleme; kullanım kuralları somut olarak sıralanır.

Nasıl düşünülür?

1. Teknik adından önce metindeki işlevi incele.
2. Başka bir yöntem ancak metindeki somut dayanakla gerekçelendirilirse kabul edilir.

Dikkat: Metinde bulunmayan sayısal veri veya tanık uydurma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 12 PUAN • T.8.4.1

Metnin duygusundan hareketle dört dizelik özgün bir şiir yaz. En az bir imge veya benzetme kullan.

Cevap: Örnek şiir:

**Kalabalığın içinde küçük bir ada,
Sessizlik herkese açılan kapı.
Bir sandalye bırak yanındaki dosta,
Paylaştıkça genişler bu daracık yapı.**

Nasıl düşünülür?

1. Tema korunur; olay özeti şiir diye bölünmez.
2. Somut bir imge veya benzetme kurulur.
3. Özgün, tutarlı ve anlamlı alternatif şiirler kabul edilir; örnek birebir beklenmez.

Dikkat: Uyumu yalnız kafiye sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

8. SORU • 12 PUAN • T.8.4.15

“Ada kuralları yazdı / herkes alanın amacını öğrendi.” ifadesindeki / yerine anlam ilişkisine uygun bir geçiş sözü getir; ilişkiyi açıkla.

Cevap: Ada kuralları yazdı böylece herkes alanın amacını öğrendi.

Nasıl düşünülür?

1. İki cümle arasındaki ilişkiyi belirle: karşıtlık, sonuç veya rağmen sürme.
2. Örnek: Ada kuralları yazdı böylece herkes alanın amacını öğrendi.
3. Aynı ilişkiyi koruyan başka bağlayıcı kabul edilebilir.

Dikkat: Bağlayıcıyı yalnız kulağa uygun geldiği için seçme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

01 / Çözüm ve puanlama

8 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 13 PUAN • T.8.3.5

Metindeki “kanıt” sözünün anlamını bağlamdan çıkar; anlamını destekleyen bir ifadeyi belirt.

Cevap: Bir iddiayı desteklemeye yarayan bilgi veya belge.

Nasıl düşünülür?

1. Kelimenin geçtiği olay ve çevresindeki cümleler incelenir.
2. Bağlama uygun anlam: Bir iddiayı desteklemeye yarayan bilgi veya belge.
3. Sözlükteki başka anlam, metne uymuyorsa kullanılmaz.

Dikkat: Anlamı cümleden kopararak verme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 13 PUAN • T.8.3.7

“Eski Fotoğraf” metnine göre: Metinden bir söz sanatı veya mecazlı anlatım seç; ilgili ifadeyi göstererek etkisini açıkla.

Cevap: Benzetmeye dayalı mecaz: Geçmişin bir kapıyla anlatılması

Nasıl düşünülür?

1. İfade: Geçmişin bir kapıyla anlatılması
2. Benzetmeye dayalı mecaz yoluyla soyut veya cansız bir unsur daha canlı anlatılır.
3. Metinden kanıt veren farklı geçerli örnekler kabul edilir.

Dikkat: Söz sanatını yalnız adlandırıp kanıtı atlama.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 13 PUAN • T.8.3.9

“Mert incelenen fotoğrafları masaya koydu.” cümlesindeki fiilimsiyi bul, türünü ve cümledeki işlevini açıkla.

Cevap: incelenen: sıfat-fiil

Nasıl düşünülür?

1. Fiilden türeyen ancak çekimli fiil gibi yargı bildirmeyen sözcüğü belirle.
2. İsim-fiil ad, sıfat-fiil adın niteliği, zarf-fiil eylemin oluş özelliği olarak işlev görür.

Dikkat: Fiilden türeyen her sözcüğü kalıcı ad ayırımı düşünmeden fiilimsi sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 13 PUAN • T.8.3.14

Fotoğraflarda hangi ortak yer vardı? Mert neden kesin tarih sırası kurmadı?

Cevap: Aynı meydan. Fotoğrafların tarihleri yazılı değildi.

Nasıl düşünülür?

1. Metindeki iki açık bilgiyi ayrı belirle.
2. Aynı meydan.
3. Fotoğrafların tarihleri yazılı değildi.

Dikkat: Cevaba metinde olmayan bilgi ekleme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

5. SORU • 12 PUAN • T.8.3.16

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle belirt; ana düşüncesinden farkını açıkla.

Cevap: Eski fotoğraflardan kentin geçmişini araştırma; ana düşünce: Bir kaynağı başka kanıtlarla destekleyerek yorumlamak gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Konu “ne anlatılıyor?” sorusuna yanıt verir.
2. Eski fotoğraflardan kentin geçmişini araştırma
3. Ana düşünce yazarın okura ilettiği yargıdır: Bir kaynağı başka kanıtlarla destekleyerek yorumlamak gerekir.

Dikkat: Konuyu tam bir öğüt cümlesiyle karıştırma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 12 PUAN • T.8.3.34

“Eski Fotoğraf” metnine göre: Metindeki bir düşünceyi geliştirme yolunu, dayandığı bölümle birlikte açıkla.

Cevap: Karşılaştırma; aynı meydanın iki görünümü karşılaştırılır.

Nasıl düşünülür?

1. Teknik adından önce metindeki işlevi incele.
2. Başka bir yöntem ancak metindeki somut dayanakla gerekçelendirilirse kabul edilir.

Dikkat: Metinde bulunmayan sayısal veri veya tanık uydurma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 12 PUAN • T.8.4.1

Metnin duygusundan hareketle dört dizelik özgün bir şiir yaz. En az bir imge veya benzetme kullan.

Cevap: Örnek şiir:

**Solmuş fotoğrafta bir meydan durur,
Tarih, arkasında eksik bir cümle.
Bir başka belgeye uzanır sorum,
Geçmiş aydınlanır dikkatli gözümle.**

Nasıl düşünülür?

1. Tema korunur; olay özeti şiir diye bölünmez.
2. Somut bir imge veya benzetme kurulur.
3. Özgün, tutarlı ve anlamlı alternatif şiirler kabul edilir; örnek birebir beklenmez.

Dikkat: Uyumu yalnız kafiye sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

8. SORU • 12 PUAN • T.8.4.15

“Fotoğraflar bilgi veriyordu / tarihleri bilinmiyordu.” ifadesindeki / yerine anlam ilişkisine uygun bir geçiş sözü getir; ilişkiyi açıkla.

Cevap: Fotoğraflar bilgi veriyordu ancak tarihleri bilinmiyordu.

Nasıl düşünülür?

1. İki cümle arasındaki ilişkiyi belirle: karşıtlık, sonuç veya rağmen sürme.
2. Örnek: Fotoğraflar bilgi veriyordu ancak tarihleri bilinmiyordu.
3. Aynı ilişkiyi koruyan başka bağlayıcı kabul edilebilir.

Dikkat: Bağlayıcıyı yalnız kulağa uygun geldiği için seçme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

02 / Çözüm ve puanlama

8 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 13 PUAN • T.8.3.5

Metindeki “sabırsızlanmak” sözünün anlamını bağlamdan çıkar; anlamını destekleyen bir ifadeyi belirt.

Cevap: Bir şeyin gerçekleşmesini beklemekte zorlanmak.

Nasıl düşünülür?

1. Kelimenin geçtiği olay ve çevresindeki cümleler incelenir.
2. Bağlama uygun anlam: Bir şeyin gerçekleşmesini beklemekte zorlanmak.
3. Sözlükteki başka anlam, metne uymuyorsa kullanılmaz.

Dikkat: Anlamı cümleden kopararak verme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 13 PUAN • T.8.3.7

“Tohum Kutusu” metnine göre: Metinden bir söz sanatı veya mecazlı anlatım seç; ilgili ifadeyi göstererek etkisini açıkla.

Cevap: Kişileştirme: Filizlerin öğretmesi

Nasıl düşünülür?

1. İfade: Filizlerin öğretmesi
2. Kişileştirme yoluyla soyut veya cansız bir unsur daha canlı anlatılır.
3. Metinden kanıt veren farklı geçerli örnekler kabul edilir.

Dikkat: Söz sanatını yalnız adlandırıp kanıtı atlama.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 13 PUAN • T.8.3.9

“Zeynep bekleyerek filizleri gözledi.” cümlesindeki fiilimsiyi bul, türünü ve cümledeki işlevini açıkla.

Cevap: bekleyerek: zarf-fiil

Nasıl düşünülür?

1. Fiilden türeyen ancak çekimli fiil gibi yargı bildirmeyen sözcüğü belirle.
2. İsim-fiil ad, sıfat-fiil adın niteliği, zarf-fiil eylemin oluş özelliği olarak işlev görür.

Dikkat: Fiilden türeyen her sözcüğü kalıcı ad ayrımını düşünmeden fiilimsi sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 13 PUAN • T.8.3.14

Zeynep tohumları ayırmak için ne hazırladı? Çıkmayan tohumları neden listede tuttu?

Cevap: Her tür için ayrı etiket. Neleri değiştirmesi gerektiğini görmek için.

Nasıl düşünülür?

1. Metindeki iki açık bilgiyi ayrı belirle.
2. Her tür için ayrı etiket.
3. Neleri değiştirmesi gerektiğini görmek için.

Dikkat: Cevaba metinde olmayan bilgi ekleme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

5. SORU • 12 PUAN • T.8.3.16

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle belirt; ana düşüncesinden farkını açıkla.

Cevap: Tohum yetiştirirken sabır ve doğru kayıt tutma; ana düşünce: Dürüst kayıt ve sabır öğrenmeyi geliştirir.

Nasıl düşünülür?

1. Konu “ne anlatılıyor?” sorusuna yanıt verir.
2. Tohum yetiştirirken sabır ve doğru kayıt tutma
3. Ana düşünce yazarın okura ilettiği yargıdır: Dürüst kayıt ve sabır öğrenmeyi geliştirir.

Dikkat: Konuyu tam bir öğüt cümlesiyle karıştırma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 12 PUAN • T.8.3.34

“Tohum Kutusu” metnine göre: Metindeki bir düşünceyi geliştirme yolunu, dayandığı bölümle birlikte açıkla.

Cevap: Neden-sonuç açıklaması; eksik sonuçları saklamama gerekçelendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Teknik adından önce metindeki işlevi incele.
2. Başka bir yöntem ancak metindeki somut dayanakla gerekçelendirilirse kabul edilir.

Dikkat: Metinde bulunmayan sayısal veri veya tanık uydurma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 12 PUAN • T.8.4.1

Metnin duygusundan hareketle dört dizelik özgün bir şiir yaz. En az bir imge veya benzetme kullan.

Cevap: Örnek şiir:

**Toprağın altında küçük bir sabır,
Defterimde çıkan, çıkmayan tohum.
Her kayıt yarına bir ışık taşır,
Bekledikçe büyür öğrenme yolum.**

Nasıl düşünülür?

1. Tema korunur; olay özeti şiir diye bölünmez.
2. Somut bir imge veya benzetme kurulur.
3. Özgün, tutarlı ve anlamlı alternatif şiirler kabul edilir; örnek birebir beklenmez.

Dikkat: Uyumu yalnız kafiye sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

8. SORU • 12 PUAN • T.8.4.15

“Bazı tohumlar çıkmadı / kayıtları sakladı.” ifadesindeki / yerine anlam ilişkisine uygun bir geçiş sözü getir; ilişkiyi açıkla.

Cevap: Bazı tohumlar çıkmadı buna rağmen kayıtları sakladı.

Nasıl düşünülür?

1. İki cümle arasındaki ilişkiyi belirle: karşıtlık, sonuç veya rağmen sürme.
2. Örnek: Bazı tohumlar çıkmadı buna rağmen kayıtları sakladı.
3. Aynı ilişkiyi koruyan başka bağlayıcı kabul edilebilir.

Dikkat: Bağlayıcıyı yalnız kulağa uygun geldiği için seçme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

03 / Çözüm ve puanlama

8 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 13 PUAN • T.8.3.5

Metindeki “gönüllü” sözünün anlamını bağlamdan çıkar; anlamını destekleyen bir ifadeyi belirt.

Cevap: Bir işi kendi isteğiyle üstlenen kişi.

Nasıl düşünülür?

1. Kelimenin geçtiği olay ve çevresindeki cümleler incelenir.
2. Bağlama uygun anlam: Bir işi kendi isteğiyle üstlenen kişi.
3. Sözlükteki başka anlam, metne uymuyorsa kullanılmaz.

Dikkat: Anlamı cümleden kopararak verme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 13 PUAN • T.8.3.7

“Kırılan Teker” metnine göre: Metinden bir söz sanatı veya mecazlı anlatım seç; ilgili ifadeyi göstererek etkisini açıkla.

Cevap: Kişileştirmeye yaklaşan mecaz: Fikrin büyüyen bir varlık gibi anlatılması

Nasıl düşünülür?

1. İfade: Fikrin büyüyen bir varlık gibi anlatılması
2. Kişileştirmeye yaklaşan mecaz yoluyla soyut veya cansız bir unsur daha canlı anlatılır.
3. Metinden kanıt veren farklı geçerli örnekler kabul edilir.

Dikkat: Söz sanatını yalnız adlandırıp kanıtı atlama.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 13 PUAN • T.8.3.9

“Tamir etmek emek ister.” cümlesindeki fiilimsiyi bul, türünü ve cümledeki işlevini açıkla.

Cevap: etmek: isim-fiil

Nasıl düşünülür?

1. Fiilden türeyen ancak çekimli fiil gibi yargı bildirmeyen sözcüğü belirle.
2. İsim-fiil ad, sıfat-fiil adın niteliği, zarf-fiil eylemin oluş özelliği olarak işlev görür.

Dikkat: Fiilden türeyen her sözcüğü kalıcı ad ayırımı düşünmeden fiilimsi sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 13 PUAN • T.8.3.14

Elif çöpe atmadan önce ne yapmak istedi? Tamirden sonra arabanın yanına ne eklendi?

Cevap: Tamir edilip edilemeyeceğini araştırmak. Bakım notu.

Nasıl düşünülür?

1. Metindeki iki açık bilgiyi ayrı belirle.
2. Tamir edilip edilemeyeceğini araştırmak.
3. Bakım notu.

Dikkat: Cevaba metinde olmayan bilgi ekleme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

5. SORU • 12 PUAN • T.8.3.16

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle belirt; ana düşüncesinden farkını açıkla.

Cevap: Paylaşılan bir oyuncağın onarılması; ana düşünce: Eşyayı korumak emek ve kaynaklara saygıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Konu “ne anlatılıyor?” sorusuna yanıt verir.
2. Paylaşılan bir oyuncağın onarılması
3. Ana düşünce yazarın okura ilettiği yargıdır: Eşyayı korumak emek ve kaynaklara saygıdır.

Dikkat: Konuyu tam bir öğüt cümlesiyle karıştırma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 12 PUAN • T.8.3.34

“Kırılan Teker” metnine göre: Metindeki bir düşünceyi geliştirme yolunu, dayandığı bölümle birlikte açıkla.

Cevap: Karşılaştırma; atmak ile onarmak seçenekleri karşılaştırılır.

Nasıl düşünülür?

1. Teknik adından önce metindeki işlevi incele.
2. Başka bir yöntem ancak metindeki somut dayanakla gerekçelendirilirse kabul edilir.

Dikkat: Metinde bulunmayan sayısal veri veya tanık uydurma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 12 PUAN • T.8.4.1

Metnin duygusundan hareketle dört dizek özgün bir şiir yaz. En az bir imge veya benzetme kullan.

Cevap: Örnek şiir:

**Kırık teker yeniden döner,
Bir emek saklanır küçük vidada.
Atılacak sanılan eski oyuncak,
Yeni bir gülüş bulur ortak dolapta.**

Nasıl düşünülür?

1. Tema korunur; olay özeti şiir diye bölünmez.
2. Somut bir imge veya benzetme kurulur.
3. Özgün, tutarlı ve anlamlı alternatif şiirler kabul edilir; örnek birebir beklenmez.

Dikkat: Uyumu yalnız kafiye sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

8. SORU • 12 PUAN • T.8.4.15

“Parça bulunamadı / bir gönüllüden yardım aldılar.” ifadesindeki / yerine anlam ilişkisine uygun bir geçiş sözü getir; ilişkiyi açıkla.

Cevap: Parça bulunamadı bu yüzden bir gönüllüden yardım aldılar.

Nasıl düşünülür?

1. İki cümle arasındaki ilişkiyi belirle: karşıtlık, sonuç veya rağmen sürme.
2. Örnek: Parça bulunamadı bu yüzden bir gönüllüden yardım aldılar.
3. Aynı ilişkiyi koruyan başka bağlayıcı kabul edilebilir.

Dikkat: Bağlayıcıyı yalnız kulağa uygun geldiği için seçme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Z1 / Çözüm ve puanlama

8 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 13 PUAN • T.8.3.5

Metindeki “rota” sözünün anlamını bağlamdan çıkar; anlamını destekleyen bir ifadeyi belirt.

Cevap: İzlenecek yol veya güzergâh.

Nasıl düşünülür?

1. Kelimenin geçtiği olay ve çevresindeki cümleler incelenir.
2. Bağlama uygun anlam: İzlenecek yol veya güzergâh.
3. Sözlükteki başka anlam, metne uymuyorsa kullanılmaz.

Dikkat: Anlamı cümleden kopararak verme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 13 PUAN • T.8.3.7

“Yavaş Yürüyüş” metnine göre: Metinden bir söz sanatı veya mecazlı anlatım seç; ilgili ifadeyi göstererek etkisini açıkla.

Cevap: Benzetme: Sokakların hikâyeye benzetilmesi

Nasıl düşünülür?

1. İfade: Sokakların hikâyeye benzetilmesi
2. Benzetme yoluyla soyut veya cansız bir unsur daha canlı anlatılır.
3. Metinden kanıt veren farklı geçerli örnekler kabul edilir.

Dikkat: Söz sanatını yalnız adlandırıp kanıt atlama.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 13 PUAN • T.8.3.9

“Yürüyen öğrenciler dinlenme alanına ulaştı.” cümlesindeki fiilimsiyi bul, türünü ve cümledeki işlevini açıkla.

Cevap: yürüyen: sıfat-fiil

Nasıl düşünülür?

1. Fiilden türeyen ancak çekimli fiil gibi yargı bildirmeyen sözcüğü belirle.
2. İsim-fiil ad, sıfat-fiil adın niteliği, zarf-fiil eylemin oluş özelliği olarak işlev görür.

Dikkat: Fiilden türeyen her sözcüğü kalıcı ad ayırımı düşünmeden fiilimsi sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 13 PUAN • T.8.3.14

Duru hangi sorunu hatırlattı? Plan nasıl değiştirildi?

Cevap: Merdivenli yolun bazı arkadaşları için zor olmasını. Dinlenme noktaları ve daha düz yollar eklendi.

Nasıl düşünülür?

1. Metindeki iki açık bilgiyi ayrı belirle.
2. Merdivenli yolun bazı arkadaşları için zor olmasını.
3. Dinlenme noktaları ve daha düz yollar eklendi.

Dikkat: Cevaba metinde olmayan bilgi ekleme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

5. SORU • 12 PUAN • T.8.3.16

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle belirt; ana düşüncesinden farkını açıkla.

Cevap: Herkesin katılabileceği kent gezisi planlama; ana düşünce: Başarılı plan, herkesin katılımını ve ihtiyaçlarını gözetir.

Nasıl düşünülür?

1. Konu “ne anlatılıyor?” sorusuna yanıt verir.
2. Herkesin katılabileceği kent gezisi planlama
3. Ana düşünce yazarın okura iletildiği yargıdır: Başarılı plan, herkesin katılımını ve ihtiyaçlarını gözetir.

Dikkat: Konuyu tam bir öğüt cümlesiyle karıştırmak.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 12 PUAN • T.8.3.34

“Yavaş Yürüyüş” metnine göre: Metindeki bir düşüncüyü geliştirme yolunu, dayandığı bölümle birlikte açıkla.

Cevap: Karşılaştırma; çok yer görmek ile kapsayıcı gezi karşılaştırılır.

Nasıl düşünülür?

1. Teknik adından önce metindeki işlevi incele.
2. Başka bir yöntem ancak metindeki somut dayanakla gerekçelendirilirse kabul edilir.

Dikkat: Metinde bulunmayan sayısal veri veya tanık uydurma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 12 PUAN • T.8.4.1

Metnin duygusundan hareketle dört dizek özgün bir şiir yaz. En az bir imge veya benzetme kullan.

Cevap: Örnek şiir:

**Yol yalnız hızlı adımı beklemez,
Bir durak açılır yorulan yana.
Az yer görür, çok ses duyarız,
Birlikte varınca aynı meydana.**

Nasıl düşünülür?

1. Tema korunur; olay özeti şiir diye bölünmez.
2. Somut bir imge veya benzetme kurulur.
3. Özgün, tutarlı ve anlamlı alternatif şiirler kabul edilir; örnek birebir beklenmez.

Dikkat: Uyumu yalnız kafiye sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

8. SORU • 12 PUAN • T.8.4.15

“Daha az yer gezdiler / herkes geziye katılabildi.” ifadesindeki / yerine anlam ilişkisine uygun bir geçiş sözü getir; ilişkiyi açıkla.

Cevap: Daha az yer gezdiler fakat herkes geziye katılabildi.

Nasıl düşünülür?

1. İki cümle arasındaki ilişkiyi belirle: karşıtlık, sonuç veya rağmen sürme.
2. Örnek: Daha az yer gezdiler fakat herkes geziye katılabildi.
3. Aynı ilişkiyi koruyan başka bağlayıcı kabul edilebilir.

Dikkat: Bağlayıcıyı yalnız kulağa uygun geldiği için seçme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Z2 / Çözüm ve puanlama

8 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 13 PUAN • T.8.3.5

Metindeki “güncel” sözünün anlamını bağlamdan çıkar; anlamını destekleyen bir ifadeyi belirt.

Cevap: İçinde bulunulan zaman için geçerli ve yeni.

Nasıl düşünülür?

1. Kelimenin geçtiği olay ve çevresindeki cümleler incelenir.
2. Bağlama uygun anlam: İçinde bulunulan zaman için geçerli ve yeni.
3. Sözlükteki başka anlam, metne uymuyorsa kullanılmaz.

Dikkat: Anlamı cümleden kopararak verme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 13 PUAN • T.8.3.7

“Pano Haberi” metnine göre: Metinden bir söz sanatı veya mecazlı anlatım seç; ilgili ifadeyi göstererek etkisini açıkla.

Cevap: Benzetmeye dayalı mecaz: Haberin kanatlı bir varlık gibi anlatılması

Nasıl düşünülür?

1. İfade: Haberin kanatlı bir varlık gibi anlatılması
2. Benzetmeye dayalı mecaz yoluyla soyut veya cansız bir unsur daha canlı anlatılır.
3. Metinden kanıt veren farklı geçerli örnekler kabul edilir.

Dikkat: Söz sanatını yalnız adlandırıp kanıtı atlama.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 13 PUAN • T.8.3.9

“Selim sormadan haberi paylaşmadı.” cümlesindeki fiilimsiyi bul, türünü ve cümledeki işlevini açıkla.

Cevap: sormadan: zarf-fiil

Nasıl düşünülür?

1. Fiilden türeyen ancak çekimli fiil gibi yargı bildirmeyen sözcüğü belirle.
2. İsim-fiil ad, sıfat-fiil adın niteliği, zarf-fiil eylemin oluş özelliği olarak işlev görür.

Dikkat: Fiilden türeyen her sözcüğü kalıcı ad ayrımını düşünmeden fiilimsi sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 13 PUAN • T.8.3.14

Duyuruda hangi iki bilgi eksikti? Selim doğru bilgiyi kimden öğrendi?

Cevap: Tarih ve imza. Kulüp danışmanından.

Nasıl düşünülür?

1. Metindeki iki açık bilgiyi ayrı belirle.
2. Tarih ve imza.
3. Kulüp danışmanından.

Dikkat: Cevaba metinde olmayan bilgi ekleme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

5. SORU • 12 PUAN • T.8.3.16

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle belirt; ana düşüncesinden farkını açıkla.

Cevap: Eski duyuruyu doğrulayarak bilgi kirliliğini önleme; ana düşünce: Bilgiyi yaymadan önce kaynağını ve güncelliğini denetlemek gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Konu “ne anlatılıyor?” sorusuna yanıt verir.
2. Eski duyuruyu doğrulayarak bilgi kirliliğini önleme
3. Ana düşünce yazarın okura ilettiği yargıdır: Bilgiyi yaymadan önce kaynağını ve güncelliğini denetlemek gerekir.

Dikkat: Konuyu tam bir öğüt cümlesiyle karıştırma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 12 PUAN • T.8.3.34

“Pano Haberi” metnine göre: Metindeki bir düşünceyi geliştirme yolunu, dayandığı bölümle birlikte açıkla.

Cevap: Karşılaştırma; hız ile doğruluk ölçütleri karşılaştırılır.

Nasıl düşünülür?

1. Teknik adından önce metindeki işlevi incele.
2. Başka bir yöntem ancak metindeki somut dayanakla gerekçelendirilirse kabul edilir.

Dikkat: Metinde bulunmayan sayısal veri veya tanık uydurma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 12 PUAN • T.8.4.1

Metnin duygusundan hareketle dört dizelik özgün bir şiir yaz. En az bir imge veya benzetme kullan.

Cevap: Örnek şiir:

**Haberin kanatları hızla açıldı,
Tarihsiz bir kâğıt düştü önüme.
Önce sorum doğru kapıyı çaldı,
Sonra sözüm ulaştı arkadaşlarıma.**

Nasıl düşünülür?

1. Tema korunur; olay özeti şiir diye bölünmez.
2. Somut bir imge veya benzetme kurulur.
3. Özgün, tutarlı ve anlamlı alternatif şiirler kabul edilir; örnek birebir beklenmez.

Dikkat: Uyumu yalnız kafiye sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

8. SORU • 12 PUAN • T.8.4.15

“Duyuru eskiydi / toplantı iptal edilmemişti.” ifadesindeki / yerine anlam ilişkisine uygun bir geçiş sözü getir; ilişkiyi açıkla.

Cevap: Duyuru eskiydi dolayısıyla toplantı iptal edilmemişti.

Nasıl düşünülür?

1. İki cümle arasındaki ilişkiyi belirle: karşıtlık, sonuç veya rağmen sürme.
2. Örnek: Duyuru eskiydi dolayısıyla toplantı iptal edilmemişti.
3. Aynı ilişkiyi koruyan başka bağlayıcı kabul edilebilir.

Dikkat: Bağlayıcıyı yalnız kulağa uygun geldiği için seçme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Z3 / Çözüm ve puanlama

8 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 13 PUAN • T.8.3.5

Metindeki “yöre” sözünün anlamını bağlamdan çıkar; anlamını destekleyen bir ifadeyi belirt.

Cevap: Belirli özellikleriyle ayrılan yakın çevre veya bölge.

Nasıl düşünülür?

1. Kelimenin geçtiği olay ve çevresindeki cümleler incelenir.
2. Bağlama uygun anlam: Belirli özellikleriyle ayrılan yakın çevre veya bölge.
3. Sözlükteki başka anlam, metne uymuyorsa kullanılmaz.

Dikkat: Anlamı cümleden kopararak verme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 13 PUAN • T.8.3.7

“Ortak Masa” metnine göre: Metinden bir söz sanatı veya mecazlı anlatım seç; ilgili ifadeyi göstererek etkisini açıkla.

Cevap: Somutlaştırma: Anıların nesne gibi yan yana durması

Nasıl düşünülür?

1. İfade: Anıların nesne gibi yan yana durması
2. Somutlaştırma yoluyla soyut veya cansız bir unsur daha canlı anlatılır.
3. Metinden kanıt veren farklı geçerli örnekler kabul edilir.

Dikkat: Söz sanatını yalnız adlandırıp kanıtı atlama.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 13 PUAN • T.8.3.9

“Dinlemek yeni kapılar açar.” cümlesindeki fiilimsiyi bul, türünü ve cümledeki işlevini açıkla.

Cevap: dinlemek: isim-fiil

Nasıl düşünülür?

1. Fiilden türeyen ancak çekimli fiil gibi yargı bildirmeyen sözcüğü belirle.
2. İsim-fiil ad, sıfat-fiil adın niteliği, zarf-fiil eylemin oluş özelliği olarak işlev görür.

Dikkat: Fiilden türeyen her sözcüğü kalıcı ad ayrımını düşünmeden fiilimsi sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 13 PUAN • T.8.3.14

Yemeklerin yanında hangi bilgi paylaşıldı? Şenliğin sonunda bir kazanan seçildi mi?

Cevap: Tarifin kimden öğrenildiği. Hayır.

Nasıl düşünülür?

1. Metindeki iki açık bilgiyi ayrı belirle.
2. Tarifin kimden öğrenildiği.
3. Hayır.

Dikkat: Cevaba metinde olmayan bilgi ekleme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

5. SORU • 12 PUAN • T.8.3.16

Metnin konusunu bir söz öbeğiyle belirt; ana düşüncesinden farkını açıkla.

Cevap: Yemekler aracılığıyla kültürel paylaşım; ana düşünce: Kültürel farklılıkları dinlemek ve emeğe saygı göstermek birlikte yaşamı güçlendirir.

Nasıl düşünülür?

1. Konu “ne anlatılıyor?” sorusuna yanıt verir.
2. Yemekler aracılığıyla kültürel paylaşım
3. Ana düşünce yazarın okura ilettiği yargıdır: Kültürel farklılıkları dinlemek ve emeğe saygı göstermek birlikte yaşamı güçlendirir.

Dikkat: Konuyu tam bir öğüt cümlesiyle karıştırma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 12 PUAN • T.8.3.34

“Ortak Masa” metnine göre: Metindeki bir düşünceyi geliştirme yolunu, dayandığı bölümle birlikte açıkla.

Cevap: Örnekleme; yemek tarifleri ve aile anılarıyla kültürel farklılık anlatılır.

Nasıl düşünülür?

1. Teknik adından önce metindeki işlevi incele.
2. Başka bir yöntem ancak metindeki somut dayanakla gerekçelendirilirse kabul edilir.

Dikkat: Metinde bulunmayan sayısal veri veya tanık uydurma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 12 PUAN • T.8.4.1

Metnin duygusundan hareketle dört dizek özgün bir şiir yaz. En az bir imge veya benzetme kullan.

Cevap: Örnek şiir:

**Bir masada ayrı ayrı tatlar,
Her tabakta bir evin hatırası.
Dinledikçe çoğaldı yakınlığımız,
Saygı oldu sofranın ortak mayası.**

Nasıl düşünülür?

1. Tema korunur; olay özeti şiir diye bölünmez.
2. Somut bir imge veya benzetme kurulur.
3. Özgün, tutarlı ve anlamlı alternatif şiirler kabul edilir; örnek birebir beklenmez.

Dikkat: Uyumu yalnız kafiye sayma.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

8. SORU • 12 PUAN • T.8.4.15

“Tatlar farklıydı / herkesin emeğine saygı gösterildi.” ifadesindeki / yerine anlam ilişkisine uygun bir geçiş sözü getir; ilişkiyi açıkla.

Cevap: Tatlar farklıydı yine de herkesin emeğine saygı gösterildi.

Nasıl düşünülür?

1. İki cümle arasındaki ilişkiyi belirle: karşıtlık, sonuç veya rağmen sürme.
2. Örnek: Tatlar farklıydı yine de herkesin emeğine saygı gösterildi.
3. Aynı ilişkiyi koruyan başka bağlayıcı kabul edilebilir.

Dikkat: Bağlayıcıyı yalnız kulağa uygun geldiği için seçme.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 5 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 5 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2